Bijlage 8: Fictieve casus – nieuwe verbinding (onder) hoogspanning

Het hoogspanningsnet in Nederland wordt steeds zwaarder belast. Mede door de energietransitie zet deze ontwikkeling de komende jaren versneld door en groeit de vraag naar elektriciteit. Zo ook de in regio Groot Juinen. Er zijn hier naast de industrie ook veel midden- en kleine bedrijven die willen elektrificeren. Bovendien is de regio in beeld als aanlandlocatie voor wind op zee van toekomstig windpark Noordbries. Vanwege deze ontwikkelingen heeft netbeheer TenneT het voornemen een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding naar Groot Juinen te realiseren tussen hoogspanningsstation Knarsel en hoogspanningsstation Ramelde. Momenteel doen TenneT (initiatiefnemer) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) als bevoegd gezag een ruimtelijke verkenning naar deze verbinding. Voor de ruimtelijke verkenning heeft TenneT het adviesbureau Electrurable ingehuurd. Op het project is de Omgevingswet van toepassing. Na afloop van de ruimtelijke verkenning zal een voorkeurstracé bepaald worden middels een (ontwerp-)voorkeursbeslissing. In de hierop volgende planuitwerking wordt het voorkeurstracé verder uitgewerkt en middels een (ontwerp-)projectbesluit vastgesteld.

Voor het vinden van een tracé is een zoekgebied gedefinieerd dat 3 provincies en 17 gemeenten beslaat. In het zoekgebied bevindt zich verder het Natura2000 gebied Bosindijk en Unesco Werelderfgoed Hollingerwerf. Daarnaast beslaat een aanzienlijk deel van het zoekgebied hoogwaardig landbouwgebied. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zijn zes tracé-alternatieven beschreven die in de ruimtelijke verkenning onderzocht worden:

1. Tracé-alternatief Groen: volgt de kortst mogelijke lijn zonder stads- of dorpskernen te kruisen, maar gaat wel door industriegebieden, Natura2000 gebied Bosindijk en Unesco Werelderfgoed Hollingerwerf. De lengte is 120 kilometer.
2. Tracé-alternatief Blauw: ontziet alle Natura2000 gebieden, maar loopt wel vlak langs woonkernen en met name vlak langs veel boerderijen. De lengte is 150 kilometer.
3. Tracé-alternatief Geel: deze route loopt langs de bestaande 150kV hoogspanningslijn en wordt doorgetrokken naar de provincie Ondergem, waar het tussen twee snel groeiende steden doorloopt, een gebied waar veel recreatie plaatsvindt. De lengte is 139 kilometer.
4. Tracé-alternatief Rood: volgt zoveel mogelijk de bestaande (spoor- en weg) infrastructuur, wel is daardoor een aanpassing van een brug over de Rijksweg nodig. De lengte is 146 kilometer.
5. Tracé-alternatief Paars: deze route ontziet zowel Natura2000 als woongebieden en heeft hierdoor een lengte van 190 kilometer, omdat het tracé om de Juinstreek heen loopt. Een deel van het tracé (20km) loopt vlak langs de landsgrens.

Deze tracé-alternatieven zijn beoordeeld en vergeleken in een plan-MER (Milieu Effect Rapportage) en een Integrale Effecten Analyse (IEA). Op basis van het plan-MER en de IEA is door de regionale overheden een advies verstrekt over het (in hun ogen) meest gewenste tracé. Dit zgn. regioadvies geeft de voorkeur aan tracé-variant Groen tussen hoogspanningsstation Knarsel en verdeelstation Schokkerdam en tracé-variant Rood tussen verdeelstation Schokkerdam en hoogspanningsstation Ramelde. Tracé-variant Groen wordt verbonden met tracé-variant Rood door een verbindend tracé. Met deze variant wordt Natura2000 gebied vermeden en worden ook geen gevoelige woningen geraakt. Door de regionale overheden wordt ook gevraagd om de hoogspanningslijn ondergronds aan te leggen bij ruimtelijk knelpunt Tjasgraaf. De lengte van dit samengestelde tracé is 162 km.

EZK en TenneT zijn akkoord met het door de regio voorgestelde tracé. Over de noodzakelijkheid van het ondergronds brengen van de hoogspanningslijn bij ruimtelijk knelpunt Tjasgraaf is geen overeenstemming. Hierover vindt binnenkort een bestuurlijk overleg plaats. Verder is vernomen in de media dat er zorgen zijn van bewoners omdat de hoogspanningsverbinding naar verwachting nieuwe bedrijven aantrekt, in een gebied waar toch al relatief veel bedrijventerreinen zijn en voorzieningen onder druk staan. Berichtgeving over de mogelijkheid dat een groenstrook vlakbij Bosindijk mogelijk een andere ruimtelijke bestemming zal krijgen (lees: industrie) is bij de dorpsraden in het verkeerde keelgat geschoten. Tot slot zit er vanwege netcongestie veel politieke druk op het project, waarbij er de wens is om het project zo snel als mogelijk te realiseren.

Verwacht wordt veel (500+) zienswijzen op de ontwerp-voorkeursbeslissing, vervolgens wordt de definitieve voorkeursbeslissing gepubliceerd. Hierna volgt de planuitwerking. Als onderdeel hiervan wordt een project-MER opgesteld. Hierin worden effecten van mogelijke varianten van het gekozen voorkeurstracé met elkaar vergeleken. Informeel is de verwachting dat op basis van de onderzochte effecten een variant positief scoort die deels de Juinpolder doorsnijdt. Binnen de regio

wordt al langere tijd gewerkt aan de gebiedsontwikkeling van de Juinpolder, waarbij kwaliteitseisen en voorwaarden zijn benoemd. Provincie en betrokken gemeenten eisen dat de ruimtelijke inpassing van de verbinding aansluit bij deze kwaliteitseisen en voorwaarden. Verwacht wordt, gezien de complexiteit, dat er op het ontwerp-projectbesluit misschien wel dubbel zoveel zienswijzen zullen worden ingediend als het aantal zienswijzen op de ter inzage legging van bij de voorkeursbeslissing en dat er beroepen zullen komen na het publiceren van het projectbesluit.

- Gevraagd: Stel een plan van aanpak op voor deze fictieve casus (max. 10 A4 Verdana 9), vanaf de ontwerp-voorkeursbeslissing tot en met de ondersteuning bij maken van verweer in geval van beroepen en ondersteuning bij de Raad van State-procedure. Op de aanpak MER hoeft geen plan van aanpak te worden gemaakt, in de betreffende casus zal de MER worden opgesteld door de initiatiefnemer TenneT. Het plan van aanpak dient zich te richten op het opstellen van en de procedures van de voorkeursbeslissing en het projectbesluit.